
Kronika naukowa Zakładu Badań Wschodnich za rok akademicki 2011/2012

Wschodnioznawstwo 6, 357-363

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Kronika naukowa Zakładu Badań Wschodnich za rok akademicki 2011/2012

26 IX 2011 – Nowy rok akademicki Zakład Badań Wschodnich rozpoczął w następującym składzie: dr hab. Zdzisław J. Winnicki, prof. UWr – dyrektor Instytutu Studiów Międzynarodowych i kierownik ZBW, adiunkci: dr Łarysa Leszczenko, dr Jarosław Jarząbek, dr Elżbieta Pałka-Szyszlak, dr Tomasz Szyszlak, lektor języka rosyjskiego: mgr Helena Giebień, prowadząca zajęcia zlecone z języka rosyjskiego: mgr Ludmiła Świącicka, doktoranci stacjonarni: mgr Anna Jagiełło-Szostak (V rok), mgr Marcin Koczan (V rok), mgr Katarzyna Zaremba (V rok), mgr Aleksandra Komoda (III rok), mgr Paweł Sobik (I rok), mgr Ewelina Szczygieł (I rok).

10 X 2011 – W ramach „Pociągu do Ukrainy” – projektu zainicjowanego przez wrocławskie Stowarzyszenie na rzecz Polsko-Ukraińskiego Dialogu Kultur „Nowa Generacja” (prezes dr hab. Agnieszka Matusiak, prof. UWr), w należącej do Zakładu Narodowego im. Ossolińskich Kamienicy pod Złotym Słońcem odbyła się międzynarodowa interdyscyplinarna konferencja naukowa „Uwolnić przyszłość od przeszłości? Uwolnić przeszłość od przyszłości? Ukraińskie transgresje końca XX – początku XXI wieku: kultura – historia – polityka”. W obradach sekcji politologicznej wzięli udział dr Łarysa Leszczenko oraz dr Tomasz Szyszlak.

17 X 2011 – Dr Jarosław Jarząbek wziął udział w konferencji naukowej pt. „Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w obszarze MENA” [MENA – Middle East & Nord Africa], zorganizowanej przez Uniwersytet Łódzki oraz Akademię Obrony Narodowej, gdzie wygłosił referat „Bliskowschodnie romanse z demokracją”.

19-20 X 2011 – W Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa „Kresy – wspólne dziedzictwo (w aspekcie językowo-kulturowym)”. Zakład Badań Wschodnich był reprezentowany przez prof. Zdzisława J. Winnickiego, dr Łarysę Leszczenko i mgr Helenę Giebień, którzy wygłosili następujące referaty: „Współczesna społeczno-polityczna kondycja Polaków na historycznej Wileńszczyźnie: litewsko-białoruskie pogranicze polskie” (prof. Winnicki), „Polska kultura na kulturalnej mapie współczesnej Ukrainy” (dr Leszczenko), „Rola i status języka polskiego wśród Polaków na Białorusi” (mgr Giebień).

28 X 2011 – Rada Naukowa Instytutu Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego nadała mgr Helenie Giebień stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce na podstawie obrony dysertacji doktorskiej „Związek Polaków na Białorusi w latach 1987-2005. Działalność oświatowa oraz społeczno-kulturowa organizacji na tle sytuacji społeczno-politycznej polskiej mniejszości narodowej w BSRB-RB”. Promotorem w przewodzie doktorskim mgr Giebień był prof. Zdzisław J. Winnicki, zaś recenzentami prof. Jerzy Juchnowski (UWr) i prof. Iwona Kabzińska-Stawarz (Polska Akademia Nauk w Warszawie).

XI 2011 – Nakładem warszawskiego Domu Wydawniczego „Elipsa” ukazała się monografia habilitacyjna dr Łarysy Leszczenko zatytułowana „Instytucja ombudsmana w państwach poradzieckich. Geneza – status prawny – rozwój”.

22-23 XI 2011 – W Instytucie Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego odbyło się seminarium naukowo-eksperckie pt. „Współczesne problemy polskich środowisk na Białorusi i Litwie”. Obok prof. Zdzisława J. Winnickiego i dr Heleny Giebień, a także doktorantów z Zakładu Badań Wschodnich (mgr Aleksandra Komoda, mgr Paweł Sobik, mgr Ewelina Szczygieł) w przedsięwzięciu udział wzięli przedstawiciele dolnośląskiego oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, naukowcy zajmujący się problematyką polonijną oraz przedstawiciele organizacji polskich na Białorusi i Litwie.

XII 2011 – W wyniku wspólnego przedsięwzięcia wydawniczego Centrum Badań Partnerstwa Wschodniego oraz Fundacji Integracji Społecznej Prom drukiem ukazała się monografia pod redakcją naukową dr. Tomasza Szyszłaka, zatytułowana „Kwestia romska w polityce państw Europy Środkowej i Wschodniej”. W pracy zbiorowej, którą pozytywnie zrecenzowała wybitna znawczyni problematyki romskiej – prof. Ewa Nowicka z Uniwersytetu Warszawskiego, znalazły się rozdziały autorstwa pracowników i doktorantów Zakładu Badań Wschodnich: dr Łarysy Leszczenko, dr Elżbiety Szyszlak, dr. Tomasza Szyszłaka, mgr Anny Jagiełło-Szostak, mgr Aleksandry Komody. Wydanie książki wsparło finansowo Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach rządowego Programu na rzecz Społeczności Romskiej w Polsce.

7-8 XII 2011 – We wrocławskim Hotelu Orbita miała miejsce zorganizowana przez Wyższą Szkołę Oficerską Wojsk Lądowych im. Tadeusza Kościuszki konferencja naukowa pt. „Społeczeństwo a wojna. Ład społeczny i bezpieczeństwo globalne na tle współczesnych konfliktów zbrojnych”. Z Zakładu Badań Wschodnich w symposium udział wzięli dr Tomasz Szyszlak z referatem „Czynnik religijny w konfliktach etnicznych na przykładzie konfliktu chińsko-ujgurskiego” oraz mgr Anna Jagiełło-Szostak, która mówiła o kwestiach narodowościowych na Bałkanach jako przykładzie konfliktu cywilizacyjnego.

8-11 XII 2011 – W austriackiej miejscowości Peyerbach odbyła się Szkoła Zimowa dla studentów programu Erasmus Mundus Global Studies. Reprezentujący Zakład Badań Wschodnich dr Jarosław Jarząbek wygłosił przy tej okazji referat pt. „Fin de siècle – cities in their global connections. Istanbul”.

1 II 2012 – Dr Helena Giebień objęła stanowisko adiunkta w Zakładzie Badań Wschodnich, natomiast mgr Ludmiła Świąćicka została zatrudniona na stanowisku lektora języka rosyjskiego.

3 III 2012 – Zainaugurowano II edycję Podyplomowych Studiów Wschodnich w Instytucie Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego.

20 IV 2012 – Rada Naukowa Instytutu Politologii UWr nadała stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce związanemu w przeszłości z Zakładem Badań Wschodnich absolwentowi Studium Doktoranckiego Nauk o Polityce, Filozofii i Socjologii przy Wydziale Nauk Społecznych UWr – mgr. Łukaszowi Firmantemu. Doktorant przedłożył pracę pt. „Region Afryki w polityce zagranicznej Chin”. Promotorem w przewodzie doktorskim był emerytowany kierownik ZBW prof. Bernard J. Albin, natomiast recenzentami prof. Zbigniew Wiktor (UWr) i prof. Edward Olszewski (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie).

24 IV 2012 – Pod patronatem sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych w budynku Instytutu Studiów Międzynarodowych obradowali uczestnicy międzynarodowej konferencji naukowej „Polityka państw Europy Środkowej i Wschodniej wobec Romów”. W części otwartej dla publiczności miał miejsce pokaz zdjęć wraz z prelekcją amerykańskiego fotografa Chada Evansa Wyatta oraz dyskusja panelowa z udziałem dr Małgorzaty Różyckiej z Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, Jacka Milewskiego – współtwórcy i pierwszego dyrektora Parafialnej Podstawowej Szkoły Romskiej w Suwałkach oraz romskiego działacza społecznego, wywodzącego się z Sinti Karola Parno Gierlińskiego. W części zamkniętej obradowali referenci, wśród których z Zakładu Badań Wschodnich byli dr Łarysa Leszczenko, dr Elżbieta Szyszlak, dr Tomasz Szyszlak i mgr Anna Jagiełło-Szostak. Kierownikiem naukowym konferencji był dr Tomasz Szyszlak.

30 IV-4 V 2012 – Dr Elżbieta Szyszlak oraz dr Tomasz Szyszlak przebywali na wyjeździe dydaktycznym w Katedrze Nauk Społecznych Wyższej Szkoły Górniczej – Uniwersytecie Technicznym w Ostrawie w Republice Czeskiej. Wyjazd zrealizowano dzięki grantowi programu Unii Europejskiej Erasmus.

15 V 2012 – Dziekan Wydziału Nauk Społecznych prof. Jerzy Juchnowski przyznał granty w ramach konkursu otwartego na prowadzenie badań naukowych

służących rozwojowi młodych naukowców i doktorantów. Trzech spośród dziewiętnastu beneficjentów to osoby związane z Zakładem Badań Wschodnich: dr Jarosław Jarzabek, dr Tomasz Szyszlak oraz mgr Marcin Koczan.

19 V 2012 – W ramach Dni Uniwersytetu Lwowskiego im. Iwana Franki na Uniwersytecie Wrocławskim w Sali Kominkowej, w budynku głównym naszej uczelni obradowali uczestnicy konferencji naukowej „Perspektywy i możliwości rozwoju współpracy uniwersytetów w świetle Partnerstwa Wschodniego”. Zakład Badań Wschodnich reprezentowali i wygłosili referaty: dr Helena Giebień, dr Łarysa Leszczenko i dr Tomasz Szyszlak.

9 VI 2012 – Prof. Zdzisław J. Winnicki wziął udział w konferencji naukowej „Współczesne problemy polskiej mniejszości narodowej na Litwie i Białorusi”, zorganizowanej w Solecznikach na Litwie przez tamtejszy samorząd oraz lokalny oddział Związku Polaków na Litwie. Kierownik Zakładu Badań Wschodnich wygłosił przy tej okazji dwa referaty, pierwszy zatytułowany „Polacy na Białorusi – status, przemiany społeczne, perspektywy”, drugi zaś poświęcony relacjom międzykulturowym w Europie Środkowo-Wschodniej.

15 VI 2012 – W siedzibie Ministerstwa Spraw Zagranicznych szef resortu minister Radosław Sikorski wręczył dyplomy i nagrody pieniężne laureatom konkursu pod swoim patronatem na najlepszą pracę magisterską z zakresu współczesnych stosunków międzynarodowych obronioną w 2011 r. Laureatem jednej z dwóch równorzędnych nagród II° został mgr Paweł Sobik za pracę magisterską pt. „Akcja Wyborcza Polaków na Litwie w systemie partyjnym Republiki Litewskiej (2008-2009)”, z kolei mgr Ewelina Szczygieł otrzymała jedną z trzech równorzędnych nagród III° za pracę zatytułowaną „Związek Polaków na Białorusi w warunkach konfliktu wewnętrznego i politycznego w latach 2005-2010”. Obie prace zostały napisane pod kierunkiem prof. Zdzisława J. Winnickiego, zaś ich recenzentami byli odpowiednio – dr Elżbieta Szyszlak (praca mgr. P. Sobika) i dr Tomasz Szyszlak (praca mgr E. Szczygieł). Warto nadmienić, że w tegorocznej edycji konkursu nagród I° nie przyznano.

19-20 VI 2012 – W siedzibie Wydziału Stosunków Międzynarodowych Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego w Mińsku po raz ósmy spotkali się uczestnicy Polsko-Białoruskiego Okrągłego Stołu. Tegoroczna edycja została poświęcona dwudziestoleciu nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Białoruś, dlatego też obrady otworzył uroczyste ambasador naszego kraju w Mińsku Pan Leszek Szerepka. Zakład Badań Wschodnich w symposium reprezentował dr Tomasz Szyszlak z referatem „Współczesny grekokatolicyzm w Polsce i na Białorusi”.

21 VI 2012 – Dr Tomasz Szyszlak wziął udział w Warszawie w zorganizowanej w budynku Centralnej Biblioteki Wojskowej przez Instytut Nauk Społecznych Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach oraz Siedleckie Towarzystwo Naukowe ogólnopolskiej konferencji „Współczesne bezpieczeństwo. Wymiary społeczny i jednostkowy”. Tytuł wystąpienia dra Szyszłaka to „Bezpieczeństwo etniczne w systemie bezpieczeństwa narodowego”.

25-27 VI 2012 – W warmińskim Pieniężnie obradowali uczestnicy zorganizowanej przez Instytut Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego oraz Księży Werbistów konferencji naukowej „Pokój w stosunkach międzynarodowych”, wśród których był dr Jarosław Jarząbek. Reprezentant Zakładu Badań Wschodnich wygłosił przy tej okazji referat nt. roli mediacji w procesie pokojowym na przykładzie zaangażowania Norwegii w mediacje izraelsko-palestyńskie.

2-6 VII 2012 – W miejscowości Roskilde w Danii odbyła się Szkoła Letnia dla studentów programu Erasmus Mundus Global Studies. Dr Jarosław Jarząbek współprowadził warsztaty „Global Economic History and Global Political Economy”.

5 VII 2012 – Przed Radą Naukową Instytutu Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego odbyło się kolokwium habilitacyjne dr Łarysy Leszczenko. Recenzentami dorobku naukowego habilitantki byli prof. Andrzej Antoszewski (UWr), prof. Marian Grzybowski (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, sędzia Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku), prof. Grzegorz Janusz (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) oraz dr hab. Izabela Malinowska (Uniwersytet Warszawski). W wyniku kolokwium dr Leszczenko otrzymała stopień naukowy doktora habilitowanego nauk społecznych w zakresie nauk o polityce ze specjalnością stosunki międzynarodowe.

8 VII 2012 – Obronami prac dyplomowych słuchaczy zakończyła się II edycja Podyplomowych Studiów Wschodnich. W komisji egzaminacyjnej zasiadli wykładowcy na studiach: prof. Zdzisław J. Winnicki, dr hab. Łarysa Leszczenko, dr Helena Giebień (kierownik Podyplomowych Studiów Wschodnich), dr Jarosław Jarząbek oraz mgr Marcin Koczan.

VIII 2012 – Na rynku księgarskim ukazała się monografia dr Jarosława Jarząbka „Palestyńczycy na drodze do niepodległości. Rozwój, przemiany i kryzys ruchu narodowego”. Książkę opublikowało Wydawnictwo „Trio” w Warszawie.

13 IX 2012 – W białostockim oddziale Instytutu Pamięci Narodowej odbyła się konferencja „Zbrodnia zapomniana. 75-lecie *operacji polskiej* BSSR”. Zakład

Badań Wschodnich reprezentował prof. Zdzisław J. Winnicki, który wygłosił odczyt nt. Polaków w Białoruskiej Socjalistycznej Republice Sowieckiej ze szczególnym uwzględnieniem polskiej autonomii w Dzierżyńskim Polskim Rejonie Narodowościowym.

17 IX 2012 – „Wschodnioznawstwo” znalazło się na liście B w ogłoszonym przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Barbarę Kudrycką wykazie czasopism naukowych wraz z liczbą punktów przyznawanych za publikacje w tych czasopismach. Naszemu rocznikowi reprezentującemu nauki o polityce oraz nauki o bezpieczeństwie w wyniku ewaluacji przyznano 4 punkty. Tym samym „Wschodnioznawstwo” znalazło się w grupie najwyższej punktowanych czasopism w naszym kraju w zakresie nauk o bezpieczeństwie, wyprzedzając wiele starszych tytułów, w tym te wydawane przez polskie uczelnie wojskowe.

19 IX 2012 – Mgr Ewelina Szczygieł otrzymała stypendium naukowe w ramach projektu „Rozwój potencjału i oferty edukacyjnej Uniwersytetu Wrocławskiego szansą zwiększenia konkurencyjności Uczelni”.

19-21 IX 2012 – Pod hasłem „Polska i Europa wobec wyzwań współczesnego świata” w Poznaniu odbył się II Ogólnopolski Kongres Politologii, w którym z ramienia Zakładu Badań Wschodnich udział wzięli dr hab. Łarysa Leszczenko, dr Helena Giebień oraz mgr Marcin Koczan. Dr hab. Leszczenko z referatem „Prawa człowieka – sukcesy i porażki transformacji ustrojowej. Państwa objęte programem Unii Europejskiej *Partnerstwo Wschodnie*” oraz mgr Koczan z wystąpieniem zatytułowanym „Polityka energetyczna Rosji wobec państw Europy Wschodniej” wzięli udział w panelu zorganizowanym przez prof. Walentego Baluka (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) „Teoria a praktyka badań wschodnich i wschodnioeuropejskich”. Dr Giebień natomiast wzięła udział w panelu prof. Bogumiła Grotta (Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi) „Politologia religii jako nauka o funkcji wiedzy religioznawczej w badaniach politologicznych”, gdzie mówiła o Kościele rzymskokatolickim jako narzędziu zmian stosunków narodowościowych na przykładzie współczesnej Białorusi.

28 IX 2012 – W Instytucie Politologii UW r odbyły się publiczne obrony doktorskie doktorantów Zakładu Badań Wschodnich: mgr Anny Jagiełło-Szostak i mgr. Jerzego Pyki. Mgr Szostak przedłożyła pracę doktorską pt. „Próby utworzenia narodu jugosłowiańskiego”, napisaną pod kierunkiem prof. Zdzisława J. Winnickiego, a pozytywnie zrecenzowaną przez prof. Mirosława Dymarskiego (UWr) i prof. Wiesława Walkiewicza (Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie). Z kolei mgr Pyka bronił się w oparciu o dysertację zatytułowaną „Mię-

dzynarodowa polityka energetyczna Federacji Rosyjskiej w okresie prezydentury Vladimira Putina”. Promotorem jego pracy był prof. Walenty Baluk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie), natomiast recenzentami prof. Andrzej Czajowski (UWr) oraz prof. Natalia Antoniuk (Uniwersytet Opolski).